

COLÒMBIA SETMANAL, del 28 de juny al 4 de juliol del 2008
Resum setmanal de notícies sobre el conflicte armat i la construcció
de pau
Escola de Cultura de Pau de la UAB¹

COLÒMBIA: El Ministre de Defensa Juan Manuel Santos, envoltat pels comandants de les FFAA, va informar al país de l'alliberament de 15 ostatges de mans de les FARC. Entre els alliberats es troben Ingrid Betancourt, els tres agents d'intel·ligència nord-americans i onze militars més. El ministre va revelar que l'alliberament va ser el resultat d'una acció d'intel·ligència avançada íntegrament per membres de l'Exèrcit colombià, la qual va consistir en fer-li creure al guerriller responsable de la custòdia dels ostatges, que per ordres d'Alfonso Cano, màxim comandant de les FARC, els segrestats havien estat condicionats com a naus d'ús civil. Aquesta acció d'alliberament ha estat considerada pel govern i per analistes, com el cop més dur sofert per les FARC en els últims temps. El ministre Santos va instar a les FARC a alliberar a la resta dels ostatges i posar fi al conflicte mitjançant la sortida negociada. Ingrid Betancourt, en les seves primeres declaracions en llibertat, va dir que creu que la pau és possible a Colòmbia i convida a les FARC i al Govern a negociar el cessament definitiu de la confrontació armada, que és fonamental crear un clima diplomàtic positiu a la regió i la represa de relacions diplomàtiques amb Equador, perquè es doni l'intercanvi humanitari i s'iniciï un procés de pau. A més, va expressar la seva adhesió a la croada per la segona reelecció del President Uribe, que avancen cercles polítics afins al mandatari. També va destacar el paper de les FFAA i de l'èxit de la política de seguretat democràtica que porta a terme el govern. El President Álvaro Uribe va informar directament als Presidents d'EEUU i de França, abans que es fes públic l'alliberament. Els agents nord-americans van ser trets del país i traslladats immediatament a una base militar a Texas, on es van reunir amb les seves famílies i reben atenció mèdica. Distints governs i capdavaners d'organismes multilaterals com l'ONU, UE, OEA i el Papa Benet XVI, han expressat la seva complaença pels alliberaments i expressat al Govern i poble de Colòmbia la seva solidaritat i suport per a arribar a la pau. Aquesta acció d'alliberament ocorre enmig d'una aguda crisi institucional, derivada dels processos judicials que avança la Cort Suprema de Justícia contra 65 polítics, membres de partits que donen suport al President i prop d'un centenar de funcionaris públics, pels seus vincles amb el paramilitarisme; i per la condemna pel delictes de suborn contra l'exparlamentaria Yidis Medina, qui va vendre el seu vot a canvi de prebendes i llocs burocràtics, per a possibilitar la reforma constitucional que va dur a la reelecció al President Uribe. El mandatari havia llançat al país la proposta de convocar un referèndum per a repetir les eleccions del 2006, la qual va ser interpretada com un desafiament a la Cort i com un mecanisme per a eludir l'acció judicial. Aquesta crisi i l'enfrontament entre el Govern i les Corts, Suprema de Justícia i Constitucional, van ser motiu perquè des de diferents sectors d'oposició i de la societat es demanés al President acatar i respectar les decisions judicials, com també la seva renúncia. D'altra part, la Cort Constitucional va determinar que no accedirà a la petició de revisió a l'acte legislatiu de reelecció presidencial, que va fer un grup d'ONGs, ja que és inadequada ja que fa tres anys va ser sentenciada i el cas es va donar per tancat. D'altra banda, la Procuradoria General de la Nació va obrir processos d'investigació amb càrrecs contra cinc alts funcionaris del Govern, entre els quals es troben l'actual ministre de Protecció Social i l'actual Ambaixador a Roma, Sabas Pretelt de la Vega, pel delictes de suborn, pel qual ja va ser condemnada Yidis Medina, una de les parts en la configuració d'aquest delictes. Mentre, el director executiu de Human Rights Watch va enviar una carta al candidat del partit Republicà dels EEUU, el senador John McCain, abans de la trobada a Cartagena del candidat amb el President Uribe, en la qual li demana veure la realitat de Colòmbia i no atènyer-se als informes oficials. En la carta HRW el commina a que es pronunciï a favor de la protecció i defensa de les institucions democràtiques, especialment les judicials. D'altra banda el Govern va revelar que el Programa de Desmobilització del Ministeri de Defensa, ha registrat que 161 comandaments mitjos han desertat de les files de les FARC entre els mesos de gener a Maig del present any, i que 70 d'ells s'haurien desertat amb diners de l'organització. D'altra part, la Missió Diplomàtica Internacional Humanitària, li va demanar a la Cort Penal Internacional, CPI, establir un capítol especial a Colòmbia per a investigar i jutjar als responsables del reclutament de prop de 14.000 menors de 18 anys, que haurien estat incorporats a les files dels diferents grups armats entre els quals es troben les FARC, l'ELN i paramilitars. D'altra part, el conseller general de la Comissió Internacional de Juristes, Federico

¹ www.escolapau.org

Andrés, durant el seminari Internacional sobre la desaparició forçada, realitzat a Bogotá i inaugurat pel jutge espanyol Baltazar Garzón, va revelar que els desapareguts a Colòmbia podrien arribar a 30.000, comesos en un 97% per agents estatals i un 3% per les guerrilles. La xifra dobla la de la Fiscalia, en raó que aquest organisme fonamenta les seves xifres en casos documentats judicialment, mentre que els aportats per la CIJ es basen en els anteriors i els quals han estat denunciats a organismes humanitaris i documentats testimonialment per familiars de les víctimes. *Caracol - Radio, CMI – Tv, Telesur – Tv, El Tiempo, El Espectador, El Colombiano, Semana, Cambio, El Nuevo Herald, BBC, El Nuevo Siglo, El País – España, 28/06/08 – 04/07/08*

BRASIL: Fonts diplomàtiques d'aquest país van anunciar que Brasil i Colòmbia avancen converses per a instal·lar una base militar conjunta a la frontera comuna, per a realitzar operacions de contenció a les FARC i per a la lluita contra el narcotràfic. Per la seva banda l'ambaixador colombià a Brasília, Toni Jozame Amar, va destacar que al llarg dels 1.500 quilòmetres de frontera que comparteixen els dos països, hi ha una forta presència de les FARC i vastes extensions de sembrats de coca. Va anotar a més, que Brasil és el tercer inversor extern a Colòmbia amb una participació del 14% del total de les inversions externes, les quals van ascendir a 9.000 milions de dòlars. *El Tiempo, El Nuevo Siglo, 28/06/08 – 04/07/08*

PANAMÀ: La Cort Suprema de Justícia va revocar, per unanimitat, l'indult concedit per la presidenta Mireya Moscoso al confés terrorista Luis Posada Carriles i altres tres membres d'un grup que va ser capturat a l'any 2000, quan planejaven atemptar contra el President de Cuba, Fidel Castro, en el marc de la cimera Iberoamericana que es va dur a terme en el mes de novembre d'aquest any a la ciutat de Panamà. Posada Carriles i el seu grup van ser capturats en possessió d'armes i explosius. Actualment aquesta persona es troba als EEUU sota la protecció del govern. El Govern panameny va anunciar que demanarà als EEUU l'extradició de Posada Carriles, sumant-se a les sol·licituds de Veneçuela i Cuba que ja l'han sol·licitat perquè comparegui a la justícia per la voladura en vol d'un avió de Cubana de Aviación, atemptat en el qual van morir 73 persones, en la seva majoria esportistes cubans. El President Martín Torrijos havia qüestionat severament l'indult de la presidenta Moscoso a Posada Carriles. *El Tiempo, Telesur – Tv, Aporrea, La Prensa – Panamá, El Siglo – Panamá, 28/06/08 – 04/07/08*

EQUADOR: El delegat del Centre Carter per Amèrica Llatina, Francisco Díez, va declarar que l'organisme al que representa ha decidit suspendre la mediació que venia realitzant, per a restablir les relacions diplomàtiques entre els governs de Colòmbia i Equador, després que Colòmbia decidís ajornar l'intercanvi d'encarregats de negocis i que el president Correa decidís suspendre definitivament qualsevol relació diplomàtica amb Colòmbia. Els mandataris d'aquests dos països van creuar fortes acusacions de falta de voluntat, poca serietat i absència de respecte. D'altra part, autoritats policials d'Equador asseguren que l'organització paramilitar Àguiles Negres, de la veïna Colòmbia, opera en algunes regions de les províncies de Esmeraldas i Sucumbíos, i que a més d'intimidar a la població, està articulada amb activitats de narcotràfic. *El Tiempo, Caracol – Radio, La Hora – Ecuador, El Comercio = Ecuador, Mi Punto, El Nuevo Herald, 28/06/08 – 04/07/08*

VENEÇUELA: El President Hugo Chávez va expressar la seva complaença per l'alliberament de 15 ostatges a Colòmbia, i va reafirmar que els temps de la lluita armada revolucionària ha passat i va convidar a les guerrilles colombianes a negociar la pau amb el Govern i sumar-se a l'onada de canvis per la via democràtica, que es porta a terme a Amèrica Llatina. D'altra banda, el Govern va anunciar que Guatemala adherirà a l'acord regional energètic de Petrocaribe, al que pertanyen 16 nacions del Carib i Centreamèrica. Aquest anunci va ser confirmat pel president d'aquest país, Álvaro Colom, qui assistirà a la cimera de mandataris d'aquest acord d'integració, el pròxim 13 de juliol. *Telesur – Tv, Aporrea, ABN, El Tiempo, 28/06/08 – 04/07/08*